

Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023

- gemeente Eijsden-Margraten
- gemeente Gulpen-Wittem
- gemeente Meerssen
- gemeente Vaals
- gemeente Valkenburg aan de Geul

‘de krachten gebundeld voor een veilig en leefbaar Heuvelland’

januari 2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	p. 2
2.	Uitgangssituatie 2019	p. 3
3.	Doelstellingen 2023	p. 7
4.	De rode draad	p. 9
4.1	Uitgangspunten	p. 9
4.2	Partners	p. 9
4.3	Flankerend beleid	p. 10
5.	Bovenlokale prioriteiten	p. 11
5.1	Overlast/geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid	p. 11
5.2	Veilig toerisme, recreatie en evenementen	p. 12
5.3	Ondermijnende criminaliteit	p. 14
6.	Strategische thema's	p. 16
6.1	Veilige en leefbare kernen	p. 16
6.2	Jeugd en veiligheid	p. 17
6.3	Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit	p. 18
6.4	Drugsoverlast	p. 18
6.5	Veiligheid rond het uitgaan	p. 19
6.6	Overige strategische veiligheidsthema's	p. 20
7.	Organisatie	p. 21
7.1	Bestuurlijke en ambtelijk coördinatie	p. 21
7.2	Beleidscyclus en verantwoording	p. 21
7.3	Begroting	p. 21
7.4	Samenwerking Heuvelland-gemeenten	p. 22
 <i>Bijlage 1: Veiligheidsvelden en -thema's van Kernbeleid Veiligheid (VNG)</i>		 p. 23
<i>Bijlage 2: Gehanteerde afkortingen</i>		p. 24

1. Inleiding

Dit gezamenlijke Integraal Veiligheidsplan van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul beschrijft de koers van de Heuvelland-gemeenten op het veiligheidsterrein in de periode 2020-2023. Met dit nieuwe IVP maken de gemeenten zich sterk voor een eenduidige inzet op de belangrijke, bovenlokale veiligheidsvraagstukken. De aanpak wint daardoor aan slagkracht, effectiviteit én efficiëntie. Tegelijk blijven lokale eigenheid en maatwerk onderscheidende kwaliteiten van de aanpak.

‘De krachten gebundeld voor een veilig en leefbaar Heuvelland’ luidt het motto van dit beleid. En dit is ook *nodig*. Veiligheidsopgaven worden steeds complexer – en hebben tegelijk veel overeenkomsten in gemeenten. Ook stoppen ze niet bij gemeentegrenzen. Gemeenten kunnen elkaar belangrijk versterken bij het keren van de bedreigingen. Door een uniforme, robuuste aanpak te volgen. Door samen keuzes te maken over instrumenten en interventies. Maar ook door taken te verdelen en zo de werkdruk per gemeente te verlichten. Dit veiligheidsbeleid legt een nieuwe, actuele basis voor versterking van de samenwerking op het veiligheidsdomein.

Dit beleid sluit aan op belangrijke strategische keuzes van de gemeenten zoals vastgelegd in onder meer de collegeprogramma’s en in flankerend beleid op het sociaal domein en andere domeinen. Ook worden bestaande verbindingen met bovenlokale uitvoeringspartners herbevestigd en waar nodig versterkt. Deze nota verwoordt een kordate, onderscheidende koers én ondersteunt het bredere bestuurlijke ‘radarwerk’ met zijn vele schakeringen.

Gekoppeld aan dit beleid is een uitvoeringsprogramma – het *Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Heuvelland 2020-2023*. Dit beschrijft de preciezere inzet rond de veiligheidsthema’s. Deze nota vormt het strategisch kader: het benoemt doelstellingen, uitgangspunten, hoofdlijnen van de aanpak.

De prioriteiten van dit beleid zijn in een eerder stadium getoetst via sessies met raads- en/of collegeleden. Hierin zijn verschillende proceskeuzes gemaakt door de gemeenten. De uitkomsten van deze en andere toetsmomenten zijn verwerkt in de voorliggende beleidsnota.

Dit beleid is voorbereid en opgesteld aan de hand van de VNG-methode *Kernbeleid Veiligheid*¹. Deze methode definieert het integrale veiligheidsterrein met behulp van vijf veiligheidsvelden (zie bijlage 1) en adviseert over te zetten stappen bij de beleidsontwikkeling.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 schetst in het kort de uitgangssituatie dat wil zeggen het actuele veiligheidsbeeld en de lopende aanpak in het Heuvelland. Hoofdstuk 3 bevat de gezamenlijke strategische doelstellingen van de Heuvelland-gemeenten: waar willen zij ‘staan’ in 2023? In hoofdstuk 4 worden de rode draden van de aanpak beschreven. Hoofdstuk 5 en 6 bevatten een uitwerking van respectievelijk de gezamenlijke prioriteiten en overige strategische veiligheidsthema’s. In hoofdstuk 7 ten slotte worden de coördinatie van dit beleid, de beleidscyclus en de samenwerkingsstructuur ter uitvoering van dit beleid behandeld.

¹ *Kernbeleid Veiligheid* ed. 2017, VNG

2. Uitgangssituatie 2019

Ter voorbereiding van dit IVP heeft een veiligheidsanalyse in de vijf gemeenten plaatsgevonden. Deze richtte zich zowel op het veiligheidsbeeld als de lopende aanpak van de gemeenten. Centraal stonden de vijf veiligheidsvelden van de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid. Hierna worden de belangrijkste bevindingen per veiligheidsveld accentsgewijs weergegeven. Deze bevindingen vormden de basis voor de selectie van bovenlokale prioriteiten en de strategische thema's (- zie hoofdstuk 3).

• Veiligheidsveld 1: **Veilige woon- en leefomgeving**

Dit veiligheidsveld heeft betrekking op de veiligheid en leefbaarheid van de alledaagse woon- en leefomgeving van burgers - in het dorp, de buurt, de straat. Thema's zijn sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid. Bij *sociale kwaliteit* gaat het vooral om woonoverlast, alcohol- en drugsoverlast, overlast van personen met verward gedrag, 'complexe casuïstiek' op het snijvlak van zorg & veiligheid. Bij *fysieke kwaliteit* onder meer om vernielingen en verloedering/zwerfvuil. Bij *objectieve veiligheid* om vormen van vermogenscriminaliteit en geweld zoals inbraak, fietsendiefstal, bedreiging, huiselijk geweld. *Subjectieve veiligheid* heeft betrekking op het veiligheidsgevoel van inwoners.

accenten veiligheidsbeeld	accenten lopende aanpak
<p>Heuvelland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afname inbraak/diefstal ○ toename geweld ○ woonoverlast en overlast personen met verward gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ helingaanpak (digitaal opkopersregister) ✓ aanpak drugsoverlast (damocles-beleid) ✓ aanpak inbraken ✓ aanpak huiselijk geweld en overlast personen met verward gedrag, veiligheid
<p>opvallend in Eijsden-Margraten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ relatief veel (& lichte stijging) aangiften woninginbraak, fietsendiefstal, geweld ○ fenomeen overlast personen met verward gedrag/ sociale problematiek ○ alcohol- en drugsoverlast ○ nb: grensgemeente met bijbehorende vraagstukken 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ woninginbraak > preventie (o.m. voorlichting) en repressie (o.m. daderaanpak); participatie burgers via o.m. WhatsApp, burgernet ✓ inzet op complexe sociale problematiek (zorg en veiligheid) via multidisciplinaire overleg ✓ evt. opschaling casus naar Veiligheidshuis (Top X), Veilig Thuis ✓ toegang Wmo: lokaal via sociaal team ✓ ontwikkeling 'GGZ in de wijk', Crisisdienst Buiten Kantooruren (CBK) ✓ kwaliteitsslag Boa's (deels in dienst, deels inhuur) ✓ inzet Flex-team
<p>opvallend in Gulpen-Wittem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dalende trend woninginbraak, auto-inbraak ○ geregistreerd geweld: relatief laag ○ lichte toename overlast personen met verward gedrag/sociale problematiek ○ goede omgevingskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ woninginbraak > preventie (o.m. voorlichting) én repressie (o.m. daderaanpak); participatie burgers via o.m. WhatsApp, burgernet ✓ complexe sociale problematiek (zorg en veiligheid) via MDO ('Multidisciplinair Overleg') ✓ evt. opschaling casus naar Veiligheidshuis (Top X); toewerken naar 'GGZ in de wijk' ✓ toegang Wmo: lokaal; toegang Participatiewet: Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) ✓ kernniveau; kernoverleggen, huiskamers, inzet Boa's (1 vast, 1 inhuur).
<p>opvallend in Meerssen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dalende trend woninginbraak, auto-inbraak, geweld ○ toename overlast personen met verward gedrag/ sociale problematiek ○ goede omgevingskwaliteit, 'goed wonen in Meerssen' 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ woninginbraak > preventie (o.m. voorlichting) en repressie (o.m. daderaanpak); participatie burgers via o.m. WhatsApp, burgernet ✓ complexe sociale problematiek (zorg en veiligheid) via casuoverleggen ✓ evt. opschaling casus naar Veiligheidshuis (Top X), Veilig Thuis ✓ infrastructuur dorpsgericht werken in ontwikkeling > dorppontontwikkelingsplannen (- 'aanknopingspunt')

<p>opvallend in Vaals:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ licht dalende trend woning-/auto-inbraak ○ geregistreerd geweld: relatief laag ○ woonoverlast: stijgt licht (o.m. burengerucht, overlast personen met verward gedrag/sociale problematiek) ○ overlast drugs/drugshandel 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ aanpak woninginbraak > preventie (o.m. voorlichting) én repressie (o.m. daderaanpak); participatie burgers via o.m. WhatsApp-buurtpreventie ✓ inzet op sociale problematiek met zorg- en veiligheids-aspecten; lokale schakels o.m. Boa-Sociaal Domein, beweegmakelaars, sociale recherche, buurt-GGZ ✓ sociaal team/lokaal casuïstiek-overleg; evt. opschaling casus naar Veiligheidshuis, Veilig Thuis; ontwikkeling sociaal team > 'dichter bij burger' ✓ leefbaarheid en (woon)overlast: inzet Boa's; evt. Wet Aanpak Woonoverlast (in voorbereiding) ✓ fysieke kwaliteit: cantoniers ✓ Aanpak flexteam politie ✓ Aanpak Team Integrale Veiligheid onder regie van de gemeente ✓ Inzet op kwaliteit door fundamentele keuze voor eigen boa's die de context kennen ✓ <i>fundamenteel</i>: context-gedreven werken, van buiten naar binnen
<p>opvallend in Valkenburg aan de Geul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sterke daling woningcriminaliteit ○ idem voertuigcriminaleiteit ○ geweld: min of meer stabiel, mn incidenten bedreiging en mishandeling ○ totaal incidenten overlast min of meer stabiel; geldt meer specifiek ook voor burengerucht en overlast personen met verward gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ aanpak woninginbraak > preventie (o.m. voorlichting) én repressie (o.m. daderaanpak); participatie burgers via o.m. WhatsApp-buurtpreventie ✓ sociaal team/lokaal casuïstiek-overleg; evt. opschaling casus naar Veiligheidshuis, Veilig Thuis; ontwikkeling sociaal team > 'dichter bij burger' ✓ IVOV voor acute overlastcasus ✓ leefbaarheid en (woon)overlast: inzet wijk-Boa's, ontwikkeling wijk- en kerngericht werken; inlooppreekuren wijkboa's. ✓ Aanpak flexteam

● **Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid**

Dit veiligheidsveld concentreert zich de sociale veiligheid (overlast, geweld, vermogenscriminaliteit, ondermijning) op en rond verschillende vormen en locaties van lokale bedrijvigheid: winkelgebieden, bedrijventerreinen, uitgaansgebied, evenementen en toeristische voorzieningen.

accenten veiligheidsbeeld	accenten lopende aanpak
<p>Heuvelland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ verkeersveiligheid onder druk door toerisme en/of evenementen ○ risico's in relatie tot ondermijning op vakantieparken 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ digitaal nachtregister parken/ verblijfsrecreatie (in ontwikkeling) ✓ kaders veiligheidsregio voor procedures evenementen en afstemming over operationele inzet (nb: belangrijke rol ondernemers zelf) ✓ vitaliteitsmanager recreatie en toerisme (recreatieparken)
<p>opvallend in Eijsden-Margraten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ relatief veel bedrijfscriminaliteit (inbraak, diefstal) ○ niet of nauwelijks incidenten rond horeca ○ veel 'kleine' evenementen, 25 a 30 zgn. 'B'-evenementen, geen 'C'-evenementen ○ recreatie/toerisme: met name verkeersveiligheid en ondermijningsvraagstukken 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>winkelgebied en bedrijventerreinen</i>: afstemming met ondernemers over o.m. veiligheid; voor bedrijventerreinen wordt de KVO-werkwijze gevolgd (Keurmerk Veilig Ondernemen) ✓ <i>evenementen</i>: aandacht voor borging vergunningprocedures (kaders veiligheidsregio)
<p>opvallend in Gulpen-Wittem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afname bedrijfscriminaliteit (inbraak, diefstal) ○ niet of nauwelijks incidenten rond horeca ○ veel 'kleine' evenementen, twee zgn. 'B'-evenementen, geen 'C'-evenementen ○ recreatie/toerisme: vooral vraagstukken irt verkeersveiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>winkelgebied en bedrijventerreinen</i>: afstemming met ondernemers; evt toewerken naar structuur cf. Keurmerk Veilig Ondernemen ✓ <i>evenementen</i>: kwaliteit vergunningprocedures, periodiek evenementenoverleg, kaders veiligheidsregio ✓ <i>veilig uitgaan</i>: afstemming met horeca; evt toewerken naar structuur cf. Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

<p>opvallend in Meerssen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ relatief weinig bedrijfscriminaliteit (inbraak, diefstal) (enkele kleine bedrijventerreinen) ○ niet of nauwelijks incidenten rond horeca ○ veel 'kleine' evenementen, vijf zgn. 'B'-evenementen, geen 'C'-evenementen ○ recreatie/toerisme: verkeersveiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ winkelgebied en bedrijventerreinen: afstemming met ondernemers; evt toewerken naar structuur cf. Keurmerk Veilig Ondernemen? ✓ evenementen: kwaliteit vergunningprocedures, periodiek evenementenoverleg, kaders veiligheidsregio ✓ veilig uitgaan: afstemming met horeca
<p>opvallend in Vaals:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ lichte afname bedrijfscriminaliteit (inbraak, diefstal) ○ niet of nauwelijks incidenten rond horeca ○ veel 'kleine' evenementen, twee zgn. 'B'-evenementen (Hammer, Üllemarkt), geen 'C'-evenementen ○ recreatie/toerisme/hotels: vooral vraagstukken irt ondermijning en verkeersveiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ winkelgebied en bedrijventerreinen: afstemming met ondernemers maar niet gestructureerd cf. bijv. het Keurmerk Veilig Ondernemen ✓ evenementen: kwaliteit vergunningprocedures, periodiek evenementenoverleg, kaders veiligheidsregio ✓ veilig uitgaan: afstemming met horeca bij bijv. overlast ✓ Bedrijvencontactfunctionaris en boa met taakaccent bedrijven/ondernemers
<p>opvallend in Valkenburg aan de Geul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dalende trend bedrijfscriminaliteit (inbraak, diefstal) ○ dalend aantal incidenten rond horeca ○ relatief veel evenementen, ook grotere (met name categorie 'B') ○ levendig aanbod recreatie/toerisme met bijbehorende risico's veiligheid/overlast 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ winkelgebied en bedrijventerreinen: afstemming met ondernemers maar niet gestructureerd cf. bijv. het Keurmerk Veilig Ondernemen ✓ evenementen: intensivering aandacht voor/samwerking rond veiligheidswaarborgen ✓ veilig uitgaan: intensivering samenwerking met horeca-ondernemers (Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan); samenwerking portiers, Boa's, politie. Horeca-app waarin politie, gemeente en horeca participeert.

● **Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid**

Dit veiligheidsveld omvat de deelthema's jeugdoverlast en -criminaliteit, problematische individuele jongeren, veilig in en om de school, alcohol- en drugsgebruik door jongeren.

accenten veiligheidsbeeld	accenten lopende aanpak
<p>Heuvelland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hier en daar forse overlast jeugdgroepen, cijfermatige toename jeugdoverlast ○ Item alcohol en drugs (verslaving) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ alcohol- en drugspreventie en verslavingszorg ✓ zorg en veiligheid > veilig thuis, veiligheidshuis ✓ convenant School en Veiligheid
<p>opvallend in Eijsden-Margraten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ relatief veel jeugdoverlast, ook licht stijgend ○ met name overlast van één groep ○ risico's alcohol en drugs 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ inzet op balans preventie/repressie ✓ belangrijk platform: Preventief Jongerenoverleg (PJO); combinatie groepsaanpak en persoonsgerichte aanpak (PGA) ✓ inzet jongerenwerk Traject ✓ casus Top X > opschaling naar Veiligheidshuis ✓ toegang jeugdwet/jeugdzorg: lokaal via sociaal team ✓ samenwerking met basisonderwijs op o.m. thema veiligheid ✓ preventie/handhaving alcohol (Nix 18)
<p>opvallend in Gulpen-Wittem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ overlast jeugd rond bepaalde locaties (zwembad), na interventies verminderd ○ risico's alcohol en drugs: relatief veel alcoholgebruik 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ inzet jongerenwerker/-opbouwwerker ✓ verbinding zorg & veiligheid om ook sociale context (gezin) waar nodig mee te nemen in aanpak ✓ toegang jeugd: ontvlechting samenwerking met Vaals, lokale inregeling (jeugdconsulenten) ✓ inzet Boa's ✓ beperkte handhaving op 'Nix 18' (alcohol en drugs) ✓ goede verbindingen met onderwijs, inzet schoolagent
<p>opvallend in Meerssen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ relatief veel vernielingen ○ jeugdoverlast op bepaalde locaties ○ risico's alcohol en drugs ○ VO-instelling met 2.000 leerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ basis: Respectvol Samenwerken > participatie jongeren omwonenden, balans preventie/ repressie, niet naïef ✓ JOR/'Jeugd in Openbare Ruimte', RSM-overleg, casusoverleg Jeugdwet ✓ toegang jeugdwet: lokaal ✓ inzet straatcoaches/jeugdcoach, Boa's ✓ samenwerking met VO op thema veiligheid > inzet schoolagent

<p>opvallend in Vaals:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ overlast jeugdgroep in kern Vaals; ook drugsoverlast, criminaliteit; leeftijd: 18-27 jaar ○ risico's alcohol en drugs 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jeugdgroep: geïntensiverde aanpak vanuit lokale driehoek, groeps- en persoonsgericht > 'afpellen' van harde kern en meelopers, gerichte maatregelen zoals Top-X, ✓ verbinding zorg & veiligheid om naast repressie ook sociale context (gezin/huisbezoeken) waar nodig mee te nemen in aanpak ✓ inzet Boa's, ihb Boa Sociaal domein ✓ sociaal team, beweegmakelaars (ontwikkeling meer richting burger) ✓ Nix 18 (alcohol en drugs) ✓ sociaal-maatschappelijk werk op scholen
<p>opvallend in Valkenburg aan de Geul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ meldingen jeugdoverlast: licht stijgende trend, relatief hoog ○ daling aantal vernielingen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uitgangspunt is balans preventie/repressie ✓ inzet in openbare ruimte: straatcoaches, jongerenwerk, Boa's ✓ extra zorg/inzet rond JOP ✓ goede verbindingen met onderwijs, inzet schoolagent ✓ jeugdteam voor complexe casus (in samenwerking met Maastricht) ✓ verbinding zorg & veiligheid om ook sociale context (gezin) waar nodig mee te nemen in aanpak

● Veiligheidsveld 4: **Fysieke veiligheid**

Dit veiligheidsveld richt zich exclusief op fysieke veiligheid. Deelthema's zijn verkeersveiligheid, brandveiligheid, externe veiligheid (rond gevaarlijke stoffen) en voorbereiding op crisisbeheersing.

accenten veiligheidsbeeld	accenten lopende aanpak
<p>Heuvelland/gemeenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ verkeersoverlast in relatie tot toerisme en evenementen ○ relatief weinig verkeersongevallen ○ brandveiligheid: risico's rond verminderd zelfredzame huishoudens (senioren), horeca, kamerverhuur, zorginstellingen ○ 'externe veiligheidsrisico's' irt vervoersassen, opslag & bewerking, nabijgelegen industrie, kerncentrale Thiange 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ brandveiligheid: risicobeheersing en incidentbestrijding > regionale brandweer (veiligheidsregio) ✓ crisisbeheersing/voorbereiding op rampenbestrijding: verdere professionalisering van 'Oranje kolom' (bevolkingszorg) (veiligheidsregio) <hr/> <p>lokaal opvallend (alle vijf gemeenten):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ verkeersveiligheid via drieslag 'infrastructuur', 'gedragsbeïnvloeding via voorlichting & educatie', 'handhaving' (parkeertoezicht) ✓ brandveiligheid: inzet op 'brandveilig leven' (preventie) en risico-gestuurde controle en handhaving ✓ externe veiligheid: handhaving risicocontouren, doorvertaling in RO (omgevingsbeleid); nieuwe beleidsvisie EV in voorbereiding

● Veiligheidsveld 5: **Integriteit en veiligheid**

Dit veiligheidsveld omvat enkele verschijnselen die onze rechtsorde en veiligheid meer fundamenteel kunnen bedreigen: radicalisering en polarisatie, georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit, Veilige Publieke Taak, informatieveiligheid en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

accenten veiligheidsbeeld	accenten lopende aanpak
<p>Heuvelland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ drugsgelateerde criminaliteit ○ witwassen/vastgoedfraude ○ arbeidsuitbuiting/ mensenhandel ○ recreatieparken-aanpak <hr/> <p>lokaal opvallend (alle vijf gemeenten):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ondermijnende criminaliteit: drugsgelateerde criminaliteit (hennep, synthetisch), witwassen irt vastgoed, alertheid toerisme-sector ○ Veilige Publieke Taak en ambtelijke en bestuurlijke integriteit: risico's door nieuwe taken gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ update Damocles-beleid (ook voorbereidingshandelingen) ✓ handelingskader OMG ✓ RIEC-samenwerking ✓ veilig buitengebied/recreatie <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ondermijnende criminaliteit: BIBOB bij vergunningen (dient verder geborgd), Damocles-beleid, Flexteam op handhavingknelpunten, lokaal bestuurlijk overleg RIEC, versteviging informatiepositie (integraal ondermijningsbeeld/IOB's), blijvende inzet op bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid ✓ Veilige Publieke Taak en Ambtelijke en bestuurlijke integriteit: randvoorwaarden/voorzieningen op peil én verder borgen in 'gewone werkprocessen'

3. Doelstellingen 2023

De gezamenlijke, strategische doelstellingen voor 2023 van de Heuvelland-gemeenten zijn:

A: Verdere verbetering van het veiligheidsbeeld op prioritaire veiligheidsthema's

Op basis van de brede veiligheidsanalyse zijn drie thema's als *bovenlokale veiligheidsprioriteiten* naar voren gekomen, namelijk:

1. Overlast/geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid.
2. Veilig toerisme, recreatie en evenementen.
3. Ondernemende criminaliteit.

Op deze thema's zullen de Heuvelland-gemeenten *samen intensiveren*: de aanpak wordt verstevigd en in 2023 is een verbeterd en stabiel veiligheidsbeeld gerealiseerd. De gemeenten en hun veiligheidspartners maken zich hier samen sterk voor. In 2023 moet er een solide aanpak staan, inclusief effectieve samenwerkingsvormen met de publieke partners én een stevige rol van burgers en bedrijfsleven.

Naast de drie bovenlokale prioriteiten zijn zgn. strategische thema's benoemd. Deze thema's vragen geen bijzondere intensivering maar wel blijvende inzet en alertheid. Op onderdelen zal de aanpak rond deze thema's aangescherpt worden. In totaal gaat het om veertien thema's. De volgende wegen het zwaarst:

- o Veilige en leefbare kernen.
- o Jeugd en Veiligheid.
- o Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit.
- o Drugsoverlast.
- o Veiligheid rond het uitgaan.

In hoofdstuk 5 en 6 worden preciezere doelen bij de prioriteiten en strategische thema's genoemd. In aanvulling daarop is een *overkoepelende* kwantitatieve doelstelling voor het Heuvelland vastgesteld aan de hand van de indicatoren 'totaal aantal misdrijven HIC²' en 'totaal aantal incidenten overlast'. Deze twee indicatoren geven een goede, algemene indicatie van de veiligheid van de gemeenten. Doelstelling is een daling van het totaal aantal misdrijven HIC van 498 in 2018 naar maximaal 400 in 2023, en een daling van het totaal aantal incidenten overlast van 1656 in 2018 naar maximaal 1400 in 2023³.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
totaal misdrijven HIC Heuvelland	politie	498 [2018]	≤ 400
totaal incidenten overlast Heuvelland	politie	1656 [2018]	≤ 1400

B: Burgers en ondernemers 'in positie'

De gemeenten willen burgers en ondernemers in komende jaren verder 'in positie' brengen op het veiligheidsterrein. Veiligheid begint immers bij onze maatschappelijke partners: hun actieve deelname heeft een belangrijk preventief effect en draagt bij aan objectieve én subjectieve veiligheid. In 2023 is veiligheid daadwerkelijk een coproductie van samenleving, gemeente en veiligheidspartners. Deze ambitie is in lijn met de coalitieakkoorden van de Heuvelland-gemeenten en – in het verlengde daarvan – ambities in flankerend gemeentelijk beleid. Dit nieuwe veiligheidsbeleid is erop gericht het zelf-organiserend vermogen van burgers en ondernemers te verstevigen en nog beter te benutten in de veiligheidsaanpak.

² HIC: High Impact Crimes. Dit omvat woninginbraak, straatroof, overval, (overig) geweld.

³ Deze en hierna, in hoofdstuk 6 genoemde streefwaarden zijn tot stand gekomen op basis van trendanalyse van cijfers van het Heuvelland over afgelopen jaren en benchmarking met andere vergelijkbare gemeenten/regio's.

C: Veilig wonen, werken en recreëren

De Heuvelland-gemeenten floreren mede dankzij hun krachtige toerisme- en evenementenprofiel. Deze kwaliteiten brengen veel goeds. Hierbij doen zich echter ook veiligheidsrisico's voor. Die vragen blijvend om analyse en preparatie, 'vinger aan de pols', soms ook terughoudendheid bij nieuwe initiatieven. Zodat de combinatie van wonen, werken en recreëren veilig en veerkrachtig blijft. De gemeenten hebben samen met hun publieke en private partners al belangrijke stappen hierin gezet. In komende jaren worden vervolgstappen gezet. Het bestuurlijke instrumentarium wordt verder op peil gebracht en risicogericht en consequent ingezet.

D: Maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid

Net als veel andere regio's in Nederland heeft ook het Heuvelland te maken met groeiende bedreigingen op het vlak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Door de ligging in grens- en buitengebied manifesteert dit fenomeen zich in het Heuvelland extra pregnant. De gemeenten werpen hier barrières tegen op door onder meer de weerbaarheid van de samenleving en van het bestuur te versterken. Dit straalt uit naar andere vormen van criminaliteit, waaronder vermogenscriminaliteit/HIC-feiten. Inzet op weerbaarheid vormt dan ook een algemene, strategische doelstelling van dit beleid. De gemeenten willen 'samen sterker' worden met de partners en daarmee criminaliteit zo weinig mogelijk speelruimte geven.

4. De rode draad

4.1 Uitgangspunten

Hoe gaan de Heuvelland-gemeenten te werk om de hiervoor beschreven doelstellingen te realiseren? Wat is kenmerkend voor hun inzet op lokale en bovenlokale veiligheidsopgaven?

Samen sterk! De Heuvelland-gemeenten acteren ‘gegroepeerd’, pakken samen uitdagingen aan, uniformeren waar mogelijk en nodig hun inzet en hun samenwerking met de uitvoeringspartners. Op onderdelen verdelen ze taken onderling. Als geheel wint hun aanpak hierdoor aan effectiviteit en efficiëntie. Ook wordt een krachtig signaal afgegeven aan de maatschappelijke omgeving, met preventieve effecten én impulsen voor maatschappelijk vertrouwen en participatie.

Regie De gemeenten voeren consequent regie, brengen partijen bij elkaar, bevorderen en bewaken benodigde verbindingen met partners en flankerend beleid. Ze anticiperen op nieuwe veiligheidsopgaven, interveniëren waar het niet goed loopt, zijn al met al alert en ‘hands on’.

Informatiegestuurd Gewerkt wordt op basis van solide informatie – informatie over trends in het veiligheidsbeeld en de voortgang van de aanpak. Daardoor zijn scherpe keuzes mogelijk, kan koers gehouden worden én tijdig bijgestuurd. Benodigde voorzieningen/tools hiervoor worden gerealiseerd en er wordt effectief gebruik gemaakt van de informatie die reeds ‘in huis’ is.

Contextgedreven De gemeenten werken en maken keuzes in nauwe verbinding met en geïnspireerd door de context waarin zij werken. Zij kennen die én worden zelf gekend. Dit geldt voor de handhavers en toezichthouders maar ook voor de beheerders van de openbare ruimte. Hierdoor kunnen voortdurend keuzes op maat worden gemaakt, wordt preventie geoptimaliseerd en participatie gestimuleerd.

Verbinding zorg en veiligheid Veel vraagstukken vereisen een effectieve verbinding van zorg en veiligheid: via combinaties van interventies kan een daadwerkelijk integrale, probleemgerichte aanpak gerealiseerd worden. Daarmee kan herhaling (recidive) voorkomen worden. De gemeenten borgen ambtelijk en bestuurlijk, in beleid en uitvoering een stevige verbinding van deze domeinen.

Integraal werken, met het accent op preventie Bij elk vraagstuk wordt een passende combinaties van preventie en repressie aangebracht. Maar het accent ligt waar mogelijk op preventie – de Heuvelland-gemeenten willen nadrukkelijk ‘meer naar de voorkant’.

Consequente oriëntatie op rol maatschappelijke partners In aanvulling op bovengenoemde proceskenmerken wordt bij elk thema, elke veiligheidsopgave de rol van burgers en ondernemers zorgvuldig verkend en geoptimaliseerd. Dit in nauwe wisselwerking met het flankerende beleid van de gemeenten. Een van de strategische doelstellingen van dit beleid is immers de maatschappelijke partners zo goed mogelijk ‘in positie’ te krijgen.

4.2 Partners

De Heuvelland-gemeenten werken samen met een breed palet van partijen in hun aanpak van veiligheid. Dit zijn zowel ‘traditionele’ veiligheidspartners als partijen in domeinen als zorg, welzijn en onderwijs. Het gaat om lokale en bovenlokale, publieke en private actoren. Het precieze samenstel verschilt per thema en aanpak. Stelregel is ‘combinaties op maat’.

Kernpartners in het IVP zijn de politie, het Openbaar Ministerie en de Veiligheidsregio. Hun rol in het IVP in het kort:

- Politie (Basisteam Heuvelland, Eenheid Limburg): belangrijke partner bij vrijwel alle IVP-thema’s; in de breedte actief op integrale veiligheid, wisselend ‘in the lead’ en als schakel tussen andere partijen.

- Openbaar Ministerie (arrondissement Limburg): verantwoordelijk voor opsporing en vervolging van strafbare feiten ofwel het sluitstuk van integrale aanpak rond groepen en individuen; het OM voert mede het gezag over de politie.
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg: voert de brandweertaken uit, met als accenten risicobeheersing en incidentbestrijding; de risicobeheersingstaak strekt zich uit tot IVP-thema's als veilig uitgaan en evenementen maar ook ondermijning en advies externe veiligheid; draagt via de 'brandveilig leven'-lijn bij aan het in positie brengen van burgers, een strategische doelstelling in dit IVP. Daarnaast houdt de Veiligheidsregio zich bezig met de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Naast deze kernpartners dragen veel andere partijen direct of indirect aan de veiligheid van de Heuvelland-gemeenten bij. Belangrijke partijen zijn het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland, RIEC Limburg, de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijsinstellingen, Bureau Halt Limburg Zuid.

Bij veel thema's ligt de sleutel voor veiligheid mede (soms *vooral*) bij maatschappelijke partners: burgers, bedrijven, woningcorporaties, verenigingen/zelforganisaties. Óók vanuit dit veiligheidsbeleid wordt ingezet op 'vermaatschappelijking'. Waar mogelijk worden maatschappelijke partners gepositioneerd. Zo wordt consequent de verbinding gezocht met bewonersplatforms/-netwerken en ondernemersverenigingen.

4.3 Flankerend beleid

Lokaal beleid

Dit beleid kent tal van raakvlakken met ander beleid van de Heuvelland-gemeenten, in het bijzonder: kernenbeleid, jeugdbeleid, horecabeleid, evenementenbeleid, zorg- en welzijnsbeleid (sociaal domein), milieu- en omgevingsbeleid, verkeersbeleid, integriteitsbeleid, woonbeleid en VTH-beleid. In de aanpak worden deze raakvlakken gestalte gegeven en zo goed mogelijk benut. Op die manier wordt daadwerkelijk integraal gewerkt.

Belangrijke verbindende beleidsthema's zijn:

- **Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).** Bij veel veiligheidsthema's zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving onderdeel van de aanpak – denk aan veiligheid rond uitgaan en evenementen, hennepaanpak en arbeidsuitbuiting, maar ook zorg- en uitkeringsfraude, parkeeroverlast, kleine ergernissen in de openbare ruimte, woonoverlast en burenruzies.
- **Fysieke leefomgeving.** De Omgevingsvisie is een instrument ingevolge de Omgevingswet. De Omgevingsvisie is voor de gemeenteraden het belangrijkste instrument om keuzes vast te leggen over de fysieke leefomgeving. Doelen zijn ontwikkeling, inrichting, bescherming en behoud van de leefomgeving. Belangrijk vraagstukken zijn onder meer duurzaam ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit/identiteit en de verbinding met energietransitie, klimaatopgave en biodiversiteit.

Bovenlokaal beleid

Belangrijke bovenlokale beleidskaders zijn het Beleidsplan Politie Limburg, het Regionaal Beleidsplan van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het Meerjarenbeleidsplan van Brandweer Zuid-Limburg. De Heuvelland-gemeenten zijn betrokken bij en partij in deze beleidskaders.

De keuzes in dit IVP zijn mede gebaseerd op de keuzes in de genoemde beleidskaders. Op bepaalde onderdelen wordt de lijn van het bovenlokale beleid gevolgd. Op die manier wordt gevolg gegeven aan gemaakte afspraken én wordt optimaal gebruik van de professionaliteit en slagkracht van de partners.

Andersom vormt dit IVP input voor de beleidscycli van politie en brandweer/veiligheidsregio. Dit vloeit voort uit de procedures rond deze cycli en meer principieel uit de regierol van de gemeente op veiligheidsterrein: lokale prioriteiten vormen essentiële bouwstenen van bovenlokale keuzes over de inzet van politie en brandweer/veiligheidsregio.

5. Bovenlokale prioriteiten

In dit hoofdstuk worden de bovenlokale veiligheidsprioriteiten van de Heuvelland-gemeenten uitgewerkt. De prioriteiten zijn: **(1)** Overlast/geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid, **(2)** Veilig toerisme, recreatie en evenementen, en **(3)** Ondernijdende criminaliteit. Beschreven worden de hoofdlijnen van de aanpak de in komende jaren, specifieke samenwerkings- en verbindingpunten van de gemeenten en de doelstellingen voor 2023.

De preciezere inzet staat beschreven in het *Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Heuvelland 2020-2023*. Ook worden daarin lokaal-specifieke onderdelen van de aanpak genoemd – de Heuvelland-gemeenten voeren nadrukkelijk een gemeenschappelijke koers rond de thema's in dit hoofdstuk maar leggen op onderdelen ook eigen accenten.

5.1 Overlast/geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Het zwaartepunt ligt bij dit thema op complexe sociale gevallen - individuen of gezinnen - waarbij sprake is van overlast en soms ook geweld. De overlast kan betrekking hebben op geluid, stank, verloedering, verbale uitingen. Psychische factoren spelen vaak een rol, net als alcohol en/of drugs. Zowel de veiligheid van de personen zelf als die van omwonenden/omgeving kan in het geding zijn. Dit soort complexe, soms snel escalerende situaties kunnen een stevige wissel trekken op de veiligheid en leefbaarheid van de kernen binnen de Heuvelland-gemeenten. Net als elders in Nederland komt dit fenomeen steeds vaker voor en is prioritaire aandacht nodig. Verklarende factoren zijn onder meer extramuralisatie in de zorg en groeiende complexiteit van de samenleving - kwetsbare personen vallen sneller buiten de boot.

Hoofdlijnen 2020-2023

- *Vroegtijdig, integraal en effectief.* Casuïstiek wordt waar mogelijk 'dichtbij huis', dichtbij de burger én samen met burgers aangevat. Om problematiek zo klein mogelijk te houden en de kracht van de gemeenschap goed te benutten. Waar nodig wordt opgeschaald en geïntensiveerd. De professionals zijn dan aan zet - die werken toe naar een beheersbare situatie, waarna de samenleving weer meer het initiatief kan hebben.
- *Goede voelsprietten in en verbindingen met de samenleving.* Consulents, boa's Sociaal Domein en andere eerste lijns-professionals onderhouden die. Complexe casus worden opgeschaald naar vormen van multidisciplinair overleg en eventueel ook naar het Veiligheidshuis. In elke casus wordt toegewerkt naar een passende aanpak, persoons- en gezinsgericht, op het snijvlak van zorg en veiligheid.
- *Goed werkende keten* De gemeenten bewerkstelligen dat deze keten optimaal functioneert. Aandachtspunten zijn onder meer de tijdigheid van op- en afschaling, casus- en procesregie, triage-afspraken, informatiedeling.
- *Preparatie op acute sociale crises.* Zij voorzien in crisisinterventie en -opvang en zetten stappen voor de realisatie van faciliteiten op het gebied van onder meer vervoer. Betrokken ambtelijke en bestuurlijke actoren zijn goed voorbereid.
- *Integraal werken Zorg & Veiligheid.* De aanpak staat in nauwe wisselwerking met gerelateerde taken zoals nazorg ex-gedetineerden, maatschappelijke opvang, aanpak huiselijk geweld en verslavingszorg. Bij specifieke thema's, zoals overlast van personen met verward gedrag, wordt een daarop toegesneden aanpak gevolgd.
- *Uitwisseling en overzicht* De gemeenten houden 'voeling' met casuïstiek en effectiviteit van de aanpak door uitwisseling met de professionals in de keten. Hierdoor kunnen trends in problematiek en aanpak verbonden worden met flankerend beleid en maatregelen, op het veiligheidsdomein en op andere domeinen. Ook kan hierdoor effectiever aan de verbinding van zorg en veiligheid gewerkt worden.

Specifieke samenwerkings-/verbindingpunten Heuvelland-gemeenten

- *inregelen/op peil houden basisinstrumentarium:*
 - Implementatie Wet Verplichte GGZ.
 - Wet aanpak Woonoverlast.
 - Woonwagenlocaties.
- *inspiratie & innovatie in werk- en organisatievormen:*
 - Inrichting van lokale casusoverleggen rond complexe casuïstiek, overlastsituaties.
 - Introductie van functionarissen die acteren op het snijvlak van meerdere domeinen, zoals 'Beweegmakelaars', Boa's Sociaal Domein.
 - Informatiepositie t.a.v. trends en effectiviteit 3D-aanpak (via Managementrapportages bijv.).
 - Kompas 'Verbinding Zorg & Veiligheid': werkvormen om rond meerdere thema's de verbindingen tussen de domeinen Veiligheid en Zorg (en Participatie) op peil te houden.
- *binnen bovenlokale/regionale aanpak en ontwikkelingen:*
 - Implementatie Meldcode.
 - Doorontwikkeling Nazorg Detentie.
 - Ambulantisering GGZ.

Doelstelling 2023

Een zodanige infrastructuur van samenwerkende professionals en toegesneden voorzieningen in stand houden dat de veiligheid van en rond personen en gezinnen in alle gevallen op peil is of zo snel mogelijk weer wordt. Deze infrastructuur sluit aan op, maakt zo goed mogelijk gebruik van de mogelijkheden van de samenleving zelf.

5.2 Veilig toerisme, recreatie en evenementen

De Heuvelland-gemeenten beschikken bij uitstek over een robuust toeristisch en evenementenprofiel. Jaarlijks doen vele tienduizenden toeristen het Heuvelland aan en vinden er veel grote evenementen plaats. De toerisme- en evenementensector draagt veel bij aan de levendigheid en vitaliteit van de kernen en het buitengebied in het Heuvelland. Dit heeft grote betekenis voor de gemeenten en hun inwoners, zowel sociaal als economisch. Tegelijk brengen deze kwaliteiten veiligheidsrisico's met zich mee – op het vlak van openbare orde, fysieke veiligheid zoals brand- en verkeersveiligheid, overlast en alcohol- en drugshandhaving. Om als gemeenten, als inwoners en ondernemers, optimaal te kunnen blijven profiteren van genoemde kwaliteiten, moeten de veiligheidscondities met scherpste bepaald en ingeregeld blijven worden. Dat is de inzet van dit veiligheidsbeleid.

Hoofdpijnen 2020-2023

- Voorop staat effectieve balans tussen economische vitaliteit en veiligheid. Deze balans is per definitie een dynamische, door innovatie in de aanpak en maatschappelijke veranderingen. Dit laat onverlet dat balans het *overall*-kompas is en blijft bij dit onderwerp. De Heuvelland-gemeenten zijn hierover permanent in gesprek met veiligheidspartners, ondernemers en burgers. Dit bewustzijn wordt verder geborgd in de ambtelijke en bestuurlijke organisatie.
- Toerisme- en evenementenondernemers dragen zelf de eerste verantwoordelijkheid voor de veiligheid van voorzieningen en aanbod. De gemeenten dragen dit standpunt actief en consistent uit in de afstemming en samenwerking met ondernemers en organisatoren. Natuurlijk is dit ook solide verankerd in regels en procedures.
- De gemeenten zorgen ervoor dat de veiligheidsinstrumenten - beleid, regelgeving, toezicht en handhaving – op peil zijn en blijven. Zij creëren vereiste randvoorwaarden, onder meer op het vlak van capaciteit. Daarbij werken zij nauw samen met de veiligheidspartners, in het bijzonder politie, Veiligheidsregio Zuid-Limburg en GHOR.

- De veiligheid rond evenementen is verankerd in evenementenbeleid en bijbehorende procedures. Belangrijke elementen zijn de evenementenkalender, het vergunningenproces, het veiligheidsplan, toezicht en handhaving, verkeers- en brandveiligheid. In komende tijd wordt de aanpak op onderdelen aangescherpt, worden procedures verstevigd om de veiligheid verder te optimaliseren en overlast te minimaliseren.
- Speciale aandacht is er voor de gezondheids- en veiligheidsrisico's rond alcohol, drugs en andere genotmiddelen. In nauwe samenwerking met ondernemers, veiligheidspartners en instellingen worden deze risico's verder beteugeld. Dit loopt via voorlichting en communicatie maar ook via interventies en handhaving.
- Cruciale karakteristiek bij deze prioriteit is publiek-private samenwerking (PPS). Bij evenementen is dit manifest in de processen rond elk afzonderlijk evenement. Ook bij recreatie en toerisme loopt dit veelal via afstemming met individuele ondernemers. Ingezet wordt op versteviging van de organisatiegraad om de samenwerking nog effectiever te maken. Ook worden nieuwe werk- en organisatievormen in PPS beproefd. Hierin zijn veiligheid, kwaliteit en vitaliteit met elkaar verbonden en in balans.

Specifieke samenwerkings-/verbindingpunten Heuvelland-gemeenten

- *inregelen/op peil houden basisinstrumentarium:*
 - Kwaliteit en integraal inregelen van procedures rond evenementen(vergunningen).
 - Toezicht en handhaving evenementen (Boa's). Inclusief DHW.
 - Regelgeving, controle en handhaving recreatieparken.
 - Implementatie Nachregister.
 - Verkeersveiligheidsafspraken/-borging rond evenementen.
- *inspiratie & innovatie in werk- en organisatievormen:*
 - Integrale planvorming recreatieparken. Elementen o.m. economische vitaliteit, herbestemming, toezicht en handhaving (mono en integraal/interventies).
 - Visieontwikkeling en praktische doorvertaling 'Balans veiligheid & economie' rond evenementen. O.m. wijze van concretisering in periodiek bestuurlijk resp. ambtelijk overleg over risico's rond evenementen.
 - Ontwikkeling publiek-private samenwerkingsvormen met evenementen- en/of toerisme-ondernemers. In wisselwerking met veilig uitgaan-samenwerking (Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan/KVU).
- *binnen bovenlokale/regionale aanpak en ontwikkelingen:*
 - Evenementenprocedures/-afspraken Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
 - Verkeersveiligheidssamenwerking Heuvelland.
 - Vitaliteitsmanagement recreatieparken provincie Limburg.

Doelstelling 2023

Een zodanige combinatie van procedures en veiligheidschecks en -instrumenten enerzijds en samenwerking met én initiatief van ondernemers anderzijds dat de veiligheid rond evenementen en toerisme duurzaam beheersbaar is. Veiligheid staat op het eerste plan bij besluiten over evenementen en toerisme.

5.3 Ondernijnde criminaliteit

Fenomenen als drugshandel en -productie, fraude en witwassen, mensenhandel en arbeidsuitbuiting, cybercrime, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) doen zich óók in het Heuvelland voor. De precieze aard en omvang zijn, zoals gebruikelijk bij deze fenomenen, onduidelijk. Criminele netwerken acteren veelal bovenlokaal maar treden ook weinig aan het daglicht. Er zijn diffuse verbindingen met de lokale samenleving en economie. Risicofactoren in het Heuvelland zijn de ligging van de gemeenten in grensgebied, de goede ontsluiting door aanwezige infrastructuur en het grote, heuvelachtige (en daardoor extra onoverzichtelijke) buitengebied. Daarnaast spelen sociaal-economische factoren (zoals werk, scholing, inkomen, sociale cohesie) een rol.

Hoofdpijnen 2020-2023

- Essentie van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit is 'barrières opwerpen', 'hinderen'. Gemeenten kunnen met hun bestuurlijke instrumenten en in samenwerking met de partners de criminele industrie stevig verstoren.
- De bestuurlijke instrumenten - beleid, regelgeving en vergunningen, toezicht en handhaving – worden in komende tijd verder aangescherpt en consequent ingezet. Zwaartepunten zijn Bibob-beleid, drank- en horecaregels, hennepaanpak (Damocles), prostitutiebeleid, aanpak OMG's, handhaving kamerverhuur en recreatieparken.
- Het toezicht en handhavinginstrument – 'mono' en 'integraal' – wordt slim en risicogericht ingezet, voor extra preventieve en repressieve effecten. Anonimiteit wordt doorbroken, ondermijning 'in de weg' gezeten.
- De Heuvelland-gemeenten versterken hun informatiepositie. Ze benutten en verbinden reeds beschikbare informatie, analyseren en verrijken die. Het RIEC ondersteunt daarbij, op casusniveau en op tactisch-strategisch niveau met integrale ondermijningsbeelden (IOB's).
- Effectieve bestuurlijke aanpak begint met herkenning en bewustwording van symptomen en risico's. Dit dient breed aanwezig te zijn, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Hierin wordt geïnvesteerd, samen met partners en in wisselwerking met stappen rond onze informatiepositie.
- Ook wordt voorzien in organisatorische voorwaarden voor effectieve bestuurlijke aanpak. Dit omvat onder meer ambtelijke capaciteit voor coördinatie en uitvoeringstaken, specifieke expertise op het juridische vlak en integrale programmering van de ondermijningsaanpak.
- Andere randvoorwaarde is bestuurlijke weerbaarheid. Het bestuurlijk handelen dient soeverein te zijn, niet beïnvloed te worden. De gemeenten zijn hier alert op en creëren randvoorwaarden voor veilige publieke taakuitoefening en integriteit.
- Daarnaast is veel aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid. Ondernemers, inwoners, instellingen worden geïnformeerd over risico's die zij lopen en hoe te handelen. De gemeenten staan in contact met bedreigde branches, hebben de vinger aan de pols, zijn 'aanwezig en bereikbaar' voor de partners. Op kwetsbare locaties zoals recreatieparken of industrieterreinen worden 'positieve' kwaliteiten en tendensen versterkt, onder meer via publiek-private samenwerkingsvormen zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen.
- De aanpak staat in robuuste verbinding met flankerend gemeentelijk beleid op terreinen als economie en vrije tijd, zorg, wonen, milieu en infrastructuur.
- Belangrijke partners bij dit thema zijn politie, Openbaar Ministerie, RIEC, Belastingdienst, FIOD, Veiligheidsregio/regionale brandweer, bedrijfsleven.

Specifieke samenwerkings-/verbindingpunten Heuvelland-gemeenten

- *inregelen/op peil houden basisinstrumentarium:*
 - Aanpak drugshandel en –overlast: Damocles-beleid (Opiumwet 13b), APV-bepalingen.
 - Beschikkingen/vergunningen: BIBOB-stelsel, exploitatie-/APV-regels.
 - Helingaanpak: digitaal opkoopregister/DOR.
 - Controle en handhaving: integrale controles/interventies ('Flexteam').
- *inspiratie & innovatie in werk- en organisatievormen:*
 - Ontwikkeling en borging 'intelligence'/lokale informatie-overleggen.
 - Inzet op maatschappelijke weerbaarheid, via het economische spoor, gezamenlijke anti-ondermijningsagenda; verankering in coalities/PPS; evt. KVO-vormen zoals KVO Veilig Buitengebied.
 - Ontwikkeling bestuurlijke weerbaarheid; procedures/randvoorwaarden integriteit, Veilige Publieke Taak.
 - Communicatiestrategieën preventie ondermijning.
- *binnen bovenlokale/regionale aanpak en ontwikkelingen:*
 - Ontwikkeling RIEC-structuur en -producten zoals Integrale Ondermijningsbeelden/IOB's, lokaal RIEC-overleg.
 - Regionale aanpak/voorzieningen mensenhandel (irt nieuwe prostitutiewetgeving).
 - Samenwerking en doorontwikkeling EURIEC.

Doelstelling 2023

Door consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met partners de speelruimte van ondermijnende criminaliteit verder verkleinen. De gemeenten zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid. Publieke en private partijen werpen samen een dam op tegen de criminele industrie.

NB Goede kwantitatieve indicatoren voor het meten van effecten van de aanpak ontbreken bij dit thema. Resultaten worden vooral kwalitatief geëvalueerd, aan de hand van onder meer de ondermijningsbeelden van het RIEC.

6. Strategische thema's

Naast de drie prioriteiten zijn strategische veiligheidsthema's benoemd. Op deze thema's zal vooral geconsolideerd worden. Waar nodig wordt de aanpak aangescherpt. Vijf van deze strategische thema's wegen verhoudingsgewijs zwaar. Deze worden in paragraaf 6.1 t/m 6.5 uitgewerkt. Paragraaf 6.6 bevat een overzicht van de andere strategische thema's; een nadere uitwerking van deze thema's is opgenomen in het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2020-2023.

Belangrijke uitgangspunten

- *Regie* Consequente en effectieve regievoering, zowel intern als extern. Gemeentelijke beleidsdomeinen versterken elkaar structureel rond het thema Veiligheid.
- *Participatie* Verdere versteviging van burgerparticipatie, i.e.: zowel *bestuurlijke* participatie (= mede richtinggeven aan de aanpak) als *maatschappelijk* participatie (= mede uitvoering geven aan aanpak).
- *Integraal werken, met het accent op preventie* Waar mogelijk ligt het accent in de aanpak op preventie ofwel 'aan de voorkant' van problematiek.
- *Verbinding zorg en veiligheid* Borging op ambtelijk en bestuurlijk niveau, in processen en werkafspraken.
- *Contextgedreven* Keuzes en aanpak in nauwe verbinding met de maatschappelijke context. De professionals kennen die én worden gekend.
- *Informatiegestuurd werken* Consequente benutting van voorhanden veiligheidsinformatie. Hierdoor scherpe keuzes in de aanpak én tijdige bijsturing.

6.1. Veilige en leefbare kernen

De veiligheid en leefbaarheid van de 'alledaagse' woonomgeving kunnen door verschillende factoren aangetast worden. Naast de in hoofdstuk 5 behandelde thema's – complexe casuïstiek, recreatie/toerisme/evenementen en ondermijning – gaat het ook om min of meer eenvoudige, baselere zaken zoals burenruzie, woonoverlast en kwaliteit van de woonomgeving. Ook deze items behoeven onverminderde aandacht. Ze werken sterk door in de veiligheidsbeleving van burgers en daarmee in de 'generieke' veerkracht en vitaliteit van de kernen.

Hoofdpijnen 2020-2023

Hoofdpijnen in de aanpak rond dit thema in komende jaren zijn:

- *Versteviging/doorontwikkeling burgerparticipatie.* Betrokkenheid van burgers bij veiligheid en leefbaarheid wordt verder gestimuleerd. Juist items op het vlak van overlast en kwaliteit van de woonomgeving lenen zich hier voor. Belangrijke 'vehikels' zijn kernoverleggen/bewonersplatforms/buurtnetwerken. Buurtpreventie – in de vorm van WhatsApp-groepen maar ook 'fysieke' preventieteams - wordt aangemoedigd en op onderdelen ondersteund. Ingezet wordt op uitbreiding de deelname aan burgernet.
- *Wijk- en kerngericht werken.* Effectieve inzet op de veiligheid en leefbaarheid van de wijken/kernen vergt een wijk- en kerngerichte inzet. Dit krijgt in komende tijd verder gestalte, onder meer via de inzet van (wijk)boa's.
- *Escalatiemodel burenruzie/woonoverlast.* Professionals – zoals Boa's en wijkagenten – werken zoveel mogelijk toe naar eenvoudige oplossingen door betrokkenen in de situatie zelf. Waar dit niet werkt, kunnen vormen van bemiddeling worden ingezet. In hardnekkiger situaties vinden interventies plaats, worden bestuurlijke en andere instrumenten ingezet.
- *Schakeling met aanpak andere prioritaire thema's.* Waar nodig worden verbindingen gelegd met de aanpak van andere prioriteiten zoals overlast van personen met verward gedrag, ondermijning en jeugd en veiligheid. De woonomgeving in de kernen is een brede 'vindplaats' waar al deze vraagstukken zich kunnen voordoen.
- *Verbinding sociaal/fysiek.* De inzet op sociale kwaliteit wordt verbonden met inzet op fysieke kwaliteit. Samen met bewoners worden urgenties in de leefomgeving benoemd en van een aanpak voorzien. Dit werkt door in woonkwaliteit, sociale cohesie en subjectieve veiligheid.

- *Verkeersoverlast.* Speciale aandacht is er voor de overlast van en veiligheid rond motoren, racefietsen en landbouwvoertuigen. Zowel in de kernen als in buitengebied. Hierop wordt integraal ingezet vanuit de veiligheid van de kernen en meer specifiek vanuit het thema Verkeersveiligheid.
- *Wijkgericht werken.* De wijkgerichte inzet van professionals wordt versterkt. Dit kan bijvoorbeeld door vormgeving van wijkteams onder leiding van wijkagenten en met aansluiting van ketenpartners. Wijkagenten zijn 80% van de tijd aanwezig in de wijk (conform beleidsplan politie).

Doelstelling 2023

Samen met burgers overlast- en leefbaarheidsitems aanpakken en waar mogelijk voorkomen en daarmee bijdragen aan de veerkracht en vitaliteit van de kernen.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen burenruzie/woonoverlast Heuvelland	politie	233 [2018]	≤ 200

6.2. Jeugd en Veiligheid

Jeugd is enerzijds *oorzaak* van onveiligheid, anderzijds *slachtoffer*. Beide ‘zijden’ wegen zwaar in veiligheidsbeleid. Bij ‘oorzaak’ gaat het om overlast en soms criminaliteit. Dit kan zich concentreren op bepaalde locaties. Groepen kunnen intimiderend zijn richting omgeving en professionals. Aan slachtofferkant gaat het omstandigheden thuis en op school, alcohol- en drugsitems, soms psychische factoren. Er is altijd een integrale, groeps- én persoonsgerichte aanpak nodig met preventieve en repressieve elementen, strafrechtelijke en zorgcomponenten. Een aanpak die zich richt op de jongere in de groep en als individu, thuis en op school of werk, bij het sporten en uitgaan.

Hoofdpijnen 2020-2023

Hoofdpijnen in de aanpak rond dit thema in komende jaren zijn:

- *Een stevige eerste lijn.* Jongerencoaches, Boa’s, wijkagenten zijn aanwezig in de kernen, ‘kennen en worden gekend’, staan in nauw contact met jeugd, ouders en omwonenden. De focus ligt hierbij op preventie en vroegtijdig signaleren en oplossen. Maar de professionals treden ook handhavend op en schalen op bij ernstige problemen.
- *Integrale wijkaanpak jeugd.* Ouders, jongeren en omwonenden worden nadrukkelijk betrokken bij de aanpak. De partijen bepalen samen de koers en geven er samen uitvoering aan. Voortgang en dilemma’s worden periodiek onderzocht en bestuurlijk teruggekoppeld. Waar nodig vindt hierop bijstelling van de aanpak plaats.
- *Intensieve aanpak waar nodig.* Complexe situaties worden zorgvuldig geanalyseerd en voorzien van een maatwerkaanpak met eventueel persoons- en groepsgerichte elementen. Zorg, welzijn, strafrecht en bestuursrecht kunnen hierbij worden gecombineerd. De persoonsgerichte aanpak (PGA) beperkt zich tot een selectie van jongeren (‘Top X’). Het Veiligheidshuis speelt een belangrijke rol. Afstemming over de groeps- en persoonsgerichte aanpak vindt plaats via lokale overlegstructuren.
- *Borging wisselwerking met Wmo en Participatie.* Een integrale aanpak rond problematische individuen en groepen kan niet los staan van de bredere inzet op sociale kwaliteit en ondersteuning. In de veiligheidsaanpak worden deze verbindingen bewaakt en waar nodig versterkt.
- *Doorontwikkeling samenwerking met het onderwijs.* Scholen zijn bij uitstek ‘vindplaatsen’ van en partners in zorg- en veiligheidsvraagstukken rond jeugd. De bestaande samenwerking met het onderwijs wordt voortgezet en waar nodig vernieuwd.
- *Preventie en handhaving alcohol en drugs.* Alcohol en drugs vormen stevige risicofactoren voor gezondheid en veiligheid. Preventievoortlichting en controle & handhaving worden voortgezet en op onderdelen geïntensiveerd. Hierbij wordt samengewerkt met instellingen, horeca- en toerisme ondernemers, onderwijs, verenigingen, ouders en de jongeren zelf.

Doelstelling 2023

Zodanig investeren in vraagstukken rond jeugd dat ongewenst, problematisch gedrag 'duurzaam' vermindert en de focus (nog) meer komt te liggen op talent en participatie.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen overlast jeugd Heuvelland	politie	247 [2018]	≤ 200

6.3. Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit

Belangrijke onderwerpen hierbij zijn woninginbraak, diefstal uit auto, diefstal motorvoertuigen en fietsendiefstal. In afgelopen jaren zijn deze fenomenen teruggedrongen. Toch blijft stevige aandacht nodig. De impact van inbraken en andere delicten is groot en de criminaliteit zelf ontwikkelt zich.

Hoofdpijnen 2020-2023

Hoofdpijnen in de aanpak rond dit thema in komende jaren zijn:

- *Ondersteuning preventie door burgers.* Burgers hebben belangrijke preventieve mogelijkheden. Met als accenten het 'zelf' treffen van preventiemaatregelen (zoals hang- en sluitwerk) en door samen met andere bewoners preventieactiviteiten te ondernemen (bijvoorbeeld via WhatsApp-groepen en andere vormen van buurtpreventie). Gemeente en politie stimuleren dit, via voorlichting en communicatie en door vormen van buurtpreventie aan te moedigen en ondersteunen. Aangesloten wordt op de actuele ontwikkelingen rond kerngericht werken en de kern/dorpsontwikkelplannen.
- *Fysieke aspecten.* Bij (her)inrichting van openbare ruimte, gebiedsontwikkeling worden de principes van 'veilig ontwerp' benut. Bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met sociale veiligheid.
- *Heterdaadkracht.* De helingaanpak krijgt verder zijn beslag, onder meer door vervolgstappen rond het Digitaal Opkopersregister (DOR). Programmering van toezicht en surveillance wordt waar mogelijk afgestemd op kennis van risicolocaties en –tijdstippen.
- *Integrale Daderaanpak.* Gemeente en partners blijven gestalte geven aan integrale persoonsgerichte aanpak, inclusief nazorg en 'doorzorg' ex-gedetineerden. Het Veiligheidshuis heeft de regie.
- *Gebiedsgericht waar nodig.* Op plekken met verhoogd slachtofferschap wordt een integrale, gebieds- of locatiegerichte aanpak gevolgd, planmatig onderbouwd en in nauwe samenwerking met partners/ ondernemers/bewoners.

Doelstelling 2023

Door slimme inzet van preventieve en repressieve middelen, samen met burgers en veiligheidspartners, woninginbraak en andere vormen van vermogenscriminaliteit zoveel mogelijk voorkomen en op lange termijn op een aanvaardbaar niveau houden.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
woningcriminaliteit Heuvelland	politie	309 [2018]	≤ 275
diefstallen van/uit/vanaf motorvoertuigen Heuvelland	politie	358 [2018]	≤ 325
brom-, snor-, fietsendiefstallen Heuvelland	politie	207 [2018]	≤ 180

6.4. Drugsoverlast

Net als veel andere gemeenten heeft het Heuvelland te maken met drugsoverlast in de vorm van straathandel, gebruik en productie. Doorde ligging in het grensgebied, vlakbij Luik en Aken, is de drugsoverlast verhoudingsgewijs groot. De risico's en overlast voor inwoners en ondernemers zijn aanzienlijk. Ook zijn er stevige verbindingen met andere veiligheidsthema's zoals ondermijning, jeugd en veiligheid en 'high impact crimes'. Een robuuste, integrale aanpak is en blijft nodig.

Hoofdpijnen 2020-2023

Hoofdpijnen in de aanpak rond dit thema in komende jaren zijn:

- *Basisinstrumentarium op orde.* Effectieve preventie en interventie vereisen scherpe regelgeving. De gemeente zorgt ervoor dat deze op orde is. Elementen zijn het Damocles-beleid en APV-artikelen met betrekking tot kwetsbare locaties/branches en handel en gebruik in de openbare ruimte. Waar mogelijk wordt hierbij een eenduidige lijn op Heuvelland-niveau gevolgd.
- *Consequente handhaving.* Professionals – met name gemeentelijke handhavers en politie – zien toe op naleving van regels en treden handhavend op. Via gerichte surveillance wordt preventie versterkt.
- *Voorlichting en communicatie.* Via de gemeentesite en andere kanalen informeert de gemeente burgers en ondernemers over de risico's van en inzet op drugsoverlast en –criminaliteit. Aspecten zijn gezondheid, brandveiligheid maar ook de straf- en bestuursrechtelijke gevolgen van actieve deelname. Hiermee wordt mede een signaal naar crimele netwerken afgegeven. Voorlichting aan jeugd loopt onder meer via het onderwijs.
- *Wisselwerking met flankerend beleid.* In de aanpak worden waar nodig verbindingen gelegd met flankerend beleid, in het bijzonder de inzet op zorg en veiligheidsaspecten (volwassenen en jeugd), het bredere jeugd en veiligheidsitem en de ondermijningsaanpak.
- *Nauwe samenwerking met partners.* Er wordt interaal samengewerkt met woningcorporaties, gezondheidsinstellingen, Veiligheidsregio. Maar ook met vastgoedeigenaren en naburige gemeenten in België en Duitsland.

Doelstelling 2023

Een integrale aanpak gestalte geven waarmee zowel oorzakelijke factoren van drugsoverlast worden weggenomen als concrete uitingen daarvan aangepakt en teruggedrongen kunnen worden.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen drugs-/drankoverlast Heuvelland	politie	188 [2018]	≤ 150

6.5 Veiligheid rond het uitgaan (Valkenburg aan de Geul)

Valkenburg aan de Geul heeft niet alleen een krachtig evenementen- en toeristisch profiel (zie paragraaf 5.2) maar ook een robuust horeca-aanbod met vergelijkbare sterke kanten en kwaliteiten én risico's op het vlak van veiligheid en overlast. Dit IVP richt zich op het beheersen van de veiligheid rond het uitgaan. Het gaat daarbij zowel om sociale als fysieke veiligheid. Accenten zijn geweld, overlast, alcohol en drugs, brandveiligheid en verkeersveiligheid.

Hoofdpijnen 2020-2023

Hoofdpijnen in de aanpak rond dit thema in komende jaren zijn:

- *Balans economie en veiligheid.* Bewaken en waar nodig verbeteren van de 'veilige' balans tussen economie en veiligheid. Dit vereist ambtelijke en bestuurlijke awareness van risico's en dit vervolgens ook laten doorklinken in beleidskeuzes en procedures.
- *Integraal werken.* Een stabiel veiligheidsniveau rond dit thema vraagt niet alleen om awareness en prioriteit maar ook om effectieve verbindingen met flankerend beleid op het gebied van onder meer toezicht en handhaving, gezondheid (alcohol- en drugspreventie), toerisme en economie. Deze verbindingen worden duurzaam aangebracht en bewaakt.
- *Randvoorwaarden op peil.* Regelgeving en toezicht en handhaving worden op peil gehouden. Voorzien wordt in de benodigde handhavingcapaciteit voor controles en samenwerking met de ondernemers. Flankerend hieraan vinden innovaties plaats, bijvoorbeeld op het punt van technisch toezicht.
- *PPS.* Toegewerkt wordt naar verdere versterking van de publiek-private samenwerking met gebruikmaking van formats zoals het Convenant Veilig Uitgaan.

Doelstelling 2023

Een zodanige combinatie van procedures en veiligheidsinstrumenten en samenwerking met én initiatief van ondernemers dat de veiligheid rond het uitgaan duurzaam beheersbaar is. Veiligheid blijft op het eerste plan staan bij het uitgaan in Valkenburg aan de Geul.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
% inwoners dat zich vaak/soms onveilig voelt in het uitgaansgebied	enquête gemeente	27% [2016]	≤ 20%

6.6. Overige strategische veiligheidsthema's

thema	hoofdpijnen aanpak
Veilige winkelgebieden en bedrijventerreinen	<ul style="list-style-type: none"> o Samenwerking met ondernemers binnen het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). o Waar nodig, implementatie/uitrol cameratoezicht. o Voortzetten participatie via o.m. WhatsApp-groepen. o Integrale aanpak: verbindingen met aanpak van o.m. ondermijnende criminaliteit, verkeersveiligheid, inrichting/beheer openbare ruimte.
Verkeersveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> o <i>Education</i> ofwel gedragsbeïnvloeding via voorlichting, communicatie, educatie. o <i>Enforcement</i> ofwel handhaving. Op hotspots van verkeersovertredingen wordt de handhaving opgevoerd. o <i>Engineering</i> ofwel infrastructurele maatregelen. Verkeersremmende maatregelen in met name woongebieden.
Brandveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> o Risicobeheersing. Stimuleren risicobewustzijn ('awareness'), naleefgedrag en zelfredzaamheid via voorlichting ('Brandveilig Leven') en vergunning/handhaving. o Incidentbestrijding. Adequaat niveau repressie (dekkingsgraad en slagkracht). Aandacht voor o.m. beroeps- en vrijwilligerscapaciteit, uitrukposten, bluswater.
Externe veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> o Beleid, regelgeving, vergunning en handhaving op orde. o Risicocommunicatie gericht op awareness en zelfredzaamheid bewoners en ondernemers. o Regierol gemeente: doorvertaling risico's RO, verbinding met crisisbeheersing.
Crisisbeheersing	<ul style="list-style-type: none"> o Regionale samenwerking Bevolkingszorg binnen de de veiligheidsregio, o.m. op de onderdelen piketpools, OTO-beleid (Opleiden, Trainen, Oefenen). o Lokale crisisorganisatie op peil: effectieve invulling lokale sleutelfuncties en faciliteiten en voorzieningen effectief ingevuld.. o Implementatie Bevolkingszorg op orde 2.0: focus op niet-zelfredzamen, risico-gericht werken, inbouwen 'zelfredzaamheid' in preparatie, professionalisering.
Radicalisering en polarisatie	<ul style="list-style-type: none"> o Algemene preventie via o.m. participatiebeleid, onderwijs en antidiscriminatie. o Deskundigheidsbevordering professionals/eerstelijnswerkers. o Adequate aanpak casuïstiek samen met met lokale en bovenlokale partners.
Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	<ul style="list-style-type: none"> o Randvoorwaarden op peil; o.m. gedragscodes, vertrouwenspersonen, melden. o Bewustwording én 'levend houden' - bespreekbaar houden, uitdragen norm. o Verbinding met ondermijningsaanpak.
Veilige Publieke Taak	<ul style="list-style-type: none"> o Randvoorwaarden op peil; o.m. agressieprotocollen en incidentregistratie. o Bewustwording én 'levend houden' door norm consequent uit te dragen. o Verbinding met ondermijningsaanpak.
Informatiebeveiliging	<ul style="list-style-type: none"> o Randvoorwaarden beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid informatie op peil. O.m. beveiliging, invulling privacyregels, effectief governance model. o Voldoen aan criteria. Toetsing aan Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) en de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). o Risicobewustzijn personeel via interne communicatie en regelmatige tests.

7. Organisatie

7.1 Bestuurlijke en ambtelijk coördinatie

Coördinatie over dit IVP vindt zowel bovenlokaal, op Heuvelland-niveau, als lokaal plaats. De bovenlokale coördinatie concentreert zich op bovenlokale onderdelen van het beleid, de lokale op lokale onderdelen. Deze niveaus zijn echter niet strikt gescheiden: bovenlokale keuzes werken immers lokaal door en vice versa. Betrokken functionarissen bewaken deze wisselwerking.

Bovenlokale coördinatie

De bovenlokale bestuurlijke coördinatie is belegd bij de basisteamdriehoek. Hierin participeren de bestuurlijk portefeuillehouders van de vijf gemeenten (de burgemeesters), de gebiedsofficier van het Openbaar Ministerie en de basisteamchef van de politie. Het IVP is een vast agendapunt van het driehoeksoverleg. Besproken worden de voortgang en eventuele knelpunten/dilemma's rond de bovenlokale prioriteiten.

De bovenlokale ambtelijke coördinatie is belegd bij het periodieke IV-overleg van de vijf gemeenten. De focus ligt hierbij op ontwikkelingen rond de bovenlokale thema's. Waar relevant worden echter ook ontwikkelingen rond lokale thema's besproken.

Lokale coördinatie

De lokale bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid ligt bij de portefeuillehouder (burgemeester). De burgemeester informeert het college over relevante ontwikkelingen en stemt af met collegeleden over onderdelen van het beleid die aan meerdere portefeuilles raken. De lokale bestuurlijke coördinatie omvat de lokale onderdelen van dit IVP en de lokale doorwerking van de bovenlokale onderdelen.

De lokale ambtelijke coördinatie van is belegd bij de beleidsmedewerker OOV/IV. Deze onderhoudt korte lijnen met de bij onderdelen van het veiligheidsbeleid betrokken afdelingen. Eventueel vindt breder ambtelijk overleg over de voortgang van (onderdelen van) het IVP plaats, bijvoorbeeld ter voorbereiding op de jaarlijkse terugkoppeling aan de raad over de voortgang van het IVP.

7.2 Beleidscyclus en verantwoording

Aan dit IVP is een vierjarig uitvoeringsplan gekoppeld. Dit uitvoeringsplan is operationeel van aard: het geeft een overzicht van actiepunten/maatregelen bij de thema's in het IVP. Het uitvoeringsplan heeft een 'dynamisch karakter' in de zin dat het tussentijds bijgesteld kan worden indien omstandigheden daar aanleiding toe geven.

Monitoring en verantwoording vinden op verschillende manieren en momenten plaats. Jaarlijks wordt in het tweede kwartaal een beknopte voortgangsrapportage opgesteld op basis van o.m. politiecijfers. In deze rapportage wordt ingegaan op de voortgang op de bovenlokale en lokale thema's. De burgemeesters informeren de raden over bevindingen. In het jaarverslag van de begroting wordt gerapporteerd over de landelijke BBV-indicatoren (Besluit Begroting & Verantwoording) en andere effectindicatoren in het IVP. Op tactisch en operationeel niveau vindt tussentijds monitoring plaats aan de hand van politiecijfers en andere gegevens.

7.3 Begroting

Voor veel maatregelen en activiteiten die onder dit IVP vallen, is voor komende jaren reeds voorzien in de bekostiging via de begrotingen van de vijf gemeenten. Dit geldt onder meer voor brandweezorg, crisisbeheersing, rampenbestrijding, Veiligheidsregio en Veiligheidshuis. Dit zijn doorlopende activiteiten, deels met een wettelijke grondslag.

Daarnaast vloeien er nieuwe maatregelen en activiteiten uit dit IVP voort, met mogelijk een nieuw financieel beslag. Dit geldt vooral voor de prioritaire thema's.

In het tweede kwartaal van 2020 wordt dit nader gepreciseerd. Mocht uitbreiding van middelen wenselijk zijn, dan wordt hiervoor een onderbouwd verzoek ingediend in de lokale begrotingsrondes voor 2021.

7.4 Samenwerking Heuvelland-gemeenten

De Heuvelland-gemeenten spannen zich gezamenlijk in om dit IVP gecontroleerd tot uitvoering te brengen. Zij werken daarbij op verschillende manieren en 'niveaus' samen. Zwaartepunten zijn:

- **Coördinatie, verantwoording, P&C**

De gemeenten geven gezamenlijk vorm en inhoud aan de ambtelijke en bestuurlijke coördinatie (zie paragraaf 7.1). Ook volgen zij dezelfde procedure bij de verantwoording over het beleid en bereiden deze ook samen voor (zie paragraaf 7.2). Zij zetten gezamenlijk benodigde stappen ter verkrijging van effect- en stuurinformatie (- zoals vraagstelling gebiedsscan politie, opdrachtverlening Integrale Veiligheidsmonitor, e.d.).

De schakels in en timing van de P&C-cyclus rond dit IVP zijn identiek in de gemeenten. Belangrijke momenten zijn de verantwoording over voortgang (2^e kwartaal), eventuele bijstelling/aanscherping van het Uitvoeringsplan, claims begroting (2^e kwartaal) en jaarverslag begroting.

- **Communicatie**

De Heuvelland-gemeenten communiceren eenduidig en afgestemd over gezamenlijke onderdelen van dit beleid, in het bijzonder de aanpak van de bovenlokale prioriteiten. Zij geven hiermee een krachtig signaal af naar de omgeving, met onder meer preventieve effecten.

- **Inregelen basisinstrumentarium**

De gemeenten coördineren de vormgeving en implementatie van basisinstrumenten op het vlak van o.m. regelgeving/vergunningen, toezicht en handhaving, ondersteunende voorzieningen. Waar plausibel trekken zij gezamenlijk op. Dit concentreert zich rond de bovenlokale prioriteiten maar kan ook raken aan andere veiligheidsthema's. Eventueel verdelen zij (ambtelijk) onderling taken met betrekking tot deze basisinstrumenten om de schaarse capaciteit zo goed mogelijk te benutten in samen optimale kwaliteit en slagkracht te verkrijgen.

- **Ontwikkeling werk- en organisatievormen**

De gemeenten zoeken en beproeven samen nieuwe, creatieve werk- en organisatievormen die kunnen bijdragen aan de effectiviteit en efficiëntie van de veiligheidsaanpak. Zij delen goede voorbeelden en ervaringen, rollen die indien plausibel uit op de schaal van het Heuvelland. Ook exploreren zij gezamenlijk inspirerende werkvormen van buiten het Heuvelland. Ter ondersteuning

- **Regionale aanpak en ontwikkelingen**

De gemeenten participeren gezamenlijk in regionale samenwerkingsvormen en –processen met raakvlakken met dit IVP. Op het vlak van sociale veiligheid gaat het onder meer om samenwerking met het onderwijs inzake veiligheid en gezondheid, ontwikkeling aanpak mensenhandel en ontwikkeling aanpak nazorg detentie. Op het vlak van fysieke veiligheid wordt regionaal samengewerkt rond o.m. de thema's brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing.

Bijlage 1: Veiligheidsvelden en -thema's van Kernbeleid Veiligheid (VNG)

De methode Kernbeleid Veiligheid van de VNG definieert het integrale veiligheidsterrein aan de hand van vijf *veiligheidsvelden* met daarbinnen *veiligheidsthema's*. Het betreft de volgende velden en thema's:

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2.1 Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeersveiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering
1.2 Fysieke kwaliteit	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en 'high impact'- criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid	5.3 Veilige Publieke Taak
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatie-veiligheid
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Bijlage 2: Gehanteerde afkortingen

APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BBV	Besluit Begroting & Verantwoording
BIBOB	(Wet) Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
Boa	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
CBK	Crisisdienst Buiten Kantooruren
DHW	Drank- en Horecawet
DOR	Digitaal Opkopersregister
EURIEC	Euregionaal Informatie- en Expertise Centrum
EV	Externe Veiligheid
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HIC	High Impact Crimes: woninginbraak, straaatroof, overval, (overig) geweld
IOB	Integraal Ondernijmingsbeeld
IVOV	Integraal Veiligheidsoverleg Valkenburg
IVP	Integraal Veiligheidsplan
JOP	Jongeren Ontmoetingsplek
JOR	Jeugd in Openbare Ruimte
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KVU	Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
MDO	Multidisciplinair Overleg
OMG	Outlaw Motorcycle Gang
OOV/IV	Openbare Orde en Veiligheid/Integrale Veiligheid
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
PGA	Persoonsgerichte Aanpak
PJO	Preventief Jongerenoverleg
PO	Primair Onderwijs
PPS	Publiek-Private Samenwerking
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RSM	Respectvol Samenwerken in Meerssen
SZMH	Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs